FIȘĂ SINTETICĂ • Consultare sectorială Instituții Publice de Spectacol

Metodologia propusă pentru actualizarea Strategiei Culturale a Municipiului București include o serie de consultări cu operatori și profesioniști din ecosistemul cultural și din domenii conexe. La fiecare consultare au fost invitați aproximativ 30 de reprezentanți relevanți pentru tema sau sectorul vizat. Fișele care au rezultat din consultări sunt publicate după integrarea contribuțiilor suplimentare primite de la participanți.

Consultarea a avut loc la data de 28 iulie 2026, la UNITER - Uniunea Teatrală din România și discuția a fost co-moderată de Corina Șuteu (Insula 42, Coordonator general al Strategiei Culturale) și Aura Corbeanu (UNITER - Uniunea Teatrală din România).

Au participat la consultare:

1. Emil Banea (Teatrul Odeon)
2. Florin Barbu (Circul Metropolitan București)
3. Marin Cazacu (Filarmonica „George Enescu”)
4. Mădălina Cioacă (Opera Comică pentru Copii)
5. George Costin (Circul Metropolitan București)
6. Gabriel Coveșeanu (Teatrul „Ion Creangă”)
7. Catinca Drăgănescu (Teatrul „Masca”)
8. Dan Druță (Teatrul Evreiesc de Stat)
9. Gabriel Fătu (Teatrul Dramaturgilor Români)
10. Felicia Filip (Opera Comică pentru Copii)
11. Adriana Hausvater (Teatrul Național „I. L. Caragiale” din București)
12. Alexandru Ilie (Teatrul Național de Operetă și Musical „Ion Dacian”)
13. Daniel Jinga (Opera Națională București)
14. Doru Iulian Marin (Filarmonica „George Enescu”)
15. Vlad Massaci (Teatrul de Comedie)
16. Alexandru Mâzgăreanu (Teatrul „C. I. Nottara”)
17. Mihai Mihalcea (Centrul Național al Dansului București)
18. Călin Mocanu (Teatrul de Animație „Țăndărică”)
19. Vasile Muraru (Teatrul de Revistă „Constantin Tănase”)
20. Daniela Nane (Teatrul Muzical „Ambasadorii”)
21. Silvia Năstăsie (Teatrul Municipal „Lucia Sturdza Bulandra”)
22. Maria Rotar (Teatrul „Excelsior”)
23. Mirela Vlășteanu (Teatrul Municipal „Lucia Sturdza Bulandra”

Au contribuit în scris la fișa sintetică: Opera Comică pentru Copii, Teatrul Excelsior, Teatrul ODEON.

Consultarea a urmărit identificarea rolului instituțiilor publice de spectacol în ecosistemul cultural al Bucureștiului, a principalelor probleme structurale ale sectorului și a direcțiilor de intervenție relevante pentru Strategia Culturală 2027–2036.

CONCLUZII

I. TEME PRINCIPALE ABORDATE

1. Identitatea culturală și misiunea publică a instituțiilor de spectacol
2. Relația cu marile evenimente culturale și programele municipale
3. Colaborarea interinstituțională
4. Relația dintre sectorul public și sectorul cultural independent
5. Dezvoltarea publicurilor și educația culturală
6. Guvernanța culturală și relația cu autoritatea publică
7. Infrastructura culturală și distribuția teritorială a ofertei
8. Internaționalizarea și promovarea culturală
9. Brandul cultural al Bucureștiului
10. Programe culturale integrate și de tip „umbrelă”
11. Impactul culturii asupra calității vieții și accesul cetățenilor

II. BLOCAJE PRINCIPALE IDENTIFICATE

1. Presiunea indicatorilor economici asupra misiunii culturale
2. Lipsa unor mecanisme permanente de colaborare interinstituțională
3. Caracterul insuficient instituționalizat al colaborării cu sectorul independent
4. Dialogul insuficient formalizat cu autoritatea publică
5. Lipsa predictibilității în finanțare și în politicile culturale
6. Insuficiența datelor privind publicurile și consumul cultural
7. Distribuția teritorială inegală a infrastructurii culturale
8. Coordonarea insuficientă a programelor și promovării culturale
9. Accesibilitatea limitată a ofertei pentru anumite categorii de public

III. SOLUȚII ȘI DIRECȚII DE INTERVENȚIE PRIORITARE

1. Instituționalizarea dialogului dintre autoritatea publică și instituțiile culturale
2. Crearea unor mecanisme permanente de cooperare interinstituțională
3. Stabilirea unui cadru predictibil de finanțare și planificare

4. Dezvoltarea unui cadru stabil de colaborare cu sectorul independent

5. Dezvoltarea programelor de educație culturală și a publicurilor

6. Cartografierea și dezvoltarea infrastructurii culturale la nivelul orașului

7. Dezvoltarea programelor culturale integrate la nivel municipal

8. Consolidarea dimensiunii internaționale a instituțiilor de spectacol

9. Dezvoltarea unei strategii coerente de promovare și identitate culturală

IV. RECOMANDĂRI PENTRU STRATEGIA CULTURALĂ 2027–2036

1. Recunoașterea misiunii publice a instituțiilor de spectacol

2. Consolidarea mecanismelor de guvernanță culturală

3. Creșterea predictibilității administrative și financiare

4. Consolidarea colaborării dintre instituțiile publice și sectorul independent

5. Dezvoltarea publicurilor și integrarea educației culturale în politicile municipale

6. Dezvoltarea unei infrastructuri culturale accesibile și echilibrate teritorial

7. Integrarea instituțiilor publice în programe culturale municipale comune

8. Internaționalizarea ofertei culturale și integrarea culturii în strategia turistică

9. Consolidarea identității și a brandului cultural al Bucureștiului

10. Instituirea unor mecanisme de monitorizare și evaluare a impactului cultural

CONCLUZII

Consultarea a evidențiat necesitatea consolidării rolului instituțiilor publice de spectacol în ecosistemul cultural bucureștean, prin politici publice care să susțină misiunea artistică și educativă a acestora și să asigure un echilibru între obiectivele culturale și cele financiare. Participanții au subliniat că evaluarea activității instituțiilor nu ar trebui să se limiteze la indicatori economici sau la numărul de bilete vândute, ci să reflecte și contribuția acestora la dezvoltarea publicurilor, educația culturală și viața comunităților.

O direcție majoră identificată este consolidarea guvernanței culturale prin instituționalizarea dialogului dintre autoritatea publică și instituțiile de cultură, creșterea predictibilității finanțării și dezvoltarea unor mecanisme permanente de consultare și cooperare. De asemenea, a fost evidențiată necesitatea unei colaborări mai consistente între instituțiile publice de spectacol, sectorul cultural independent, sistemul educațional și organizatorii marilor evenimente ale orașului.

Participanții au subliniat importanța dezvoltării și distribuirii echilibrate a infrastructurii culturale, a extinderii accesului la cultură în cartiere, a consolidării dimensiunii internaționale a programelor și a construirii unui brand cultural coerent pentru București. În acest context, au fost susținute dezvoltarea unor programe culturale integrate, coordonate la nivel municipal, și elaborarea unei strategii flexibile, fundamentate pe consultare continuă și adaptată evoluției sectorului cultural.

I. TEME PRINCIPALE ABORDATE

1. Identitatea culturală și misiunea publică a instituțiilor de spectacol

Participanții au evidențiat rolul instituțiilor publice de spectacol dincolo de producția și prezentarea spectacolelor, subliniind contribuția acestora la educația culturală, formarea publicurilor, conservarea patrimoniului artistic și susținerea creației contemporane. A fost exprimată preocuparea privind presiunea generării de venituri proprii și riscul ca aceasta să afecteze îndeplinirea misiunii culturale și educative a instituțiilor.

2. Relația cu marile evenimente culturale și programele municipale

Discuția a evidențiat importanța implicării instituțiilor publice de spectacol în evenimentele majore ale Bucureștiului și necesitatea unei mai bune corelări între programele acestora și inițiativele culturale desfășurate la nivel municipal. Au fost susținute dezvoltarea unor programe comune și integrarea lor într-o viziune strategică unitară, care să contribuie la creșterea vizibilității și a impactului culturii în oraș.

3. Colaborarea interinstituțională

Participanții au remarcat existența unor colaborări între instituțiile culturale, dar au subliniat că acestea sunt adesea punctuale și dependente de inițiative individuale. Au fost evidențiate oportunități de cooperare cu instituțiile de învățământ, universitățile, autoritățile locale și ceilalți actori ai ecosistemului cultural. Discuția a evidențiat nevoia unor mecanisme permanente care să faciliteze dezvoltarea și continuitatea parteneriatelor.

4. Relația dintre sectorul public și sectorul cultural independent

Au fost discutate formele existente de colaborare dintre instituțiile publice și sectorul independent, precum coproducțiile, găzduirile și punerea la dispoziție a infrastructurii.

Participanții au remarcat că aceste colaborări depind în mare măsură de disponibilitatea managementului fiecărei instituții și nu beneficiază întotdeauna de mecanisme instituționale stabile. A fost subliniată necesitatea unei relații bazate pe complementaritate și cooperare, în vederea valorificării resurselor și competențelor celor două sectoare.

5. Dezvoltarea publicurilor și educația culturală

Participanții au evidențiat importanța dezvoltării publicurilor și au semnalat insuficiența studiilor privind consumul cultural și profilul spectatorilor. Au fost propuse intensificarea colaborării cu școlile și universitățile, dezvoltarea programelor educaționale și utilizarea datelor pentru fundamentarea politicilor culturale. Totodată, a fost subliniată necesitatea extinderii accesului la cultură către categorii de public insuficient reprezentate și către comunitățile din cartierele mai puțin deservite de infrastructura culturală.

6. Guvernanța culturală și relația cu autoritatea publică

Relația dintre instituțiile culturale și autoritatea publică a reprezentat una dintre temele centrale ale consultării. Participanții au remarcat îmbunătățirea dialogului cu Direcția Cultură din cadrul Primăriei Municipiului București, dar au evidențiat necesitatea formalizării relației cu Primarul General. Au fost propuse organizarea unor întâlniri periodice între conducerea municipalității și managerii instituțiilor culturale, precum și creșterea predictibilității în ceea ce privește finanțarea și politicile culturale.

7. Infrastructura culturală și distribuția teritorială a ofertei

Participanții au semnalat concentrarea majorității teatrelor în zona centrală a Bucureștiului și insuficiența infrastructurii culturale în cartiere. Discuția a evidențiat necesitatea dezvoltării unor noi spații culturale, a valorificării infrastructurii existente și a unei mai bune integrări a culturii în politicile urbane. De asemenea, au fost abordate probleme legate de utilizarea spațiului public și de protejarea zonelor cu valoare culturală.

8. Internaționalizarea și promovarea culturală

Participanții au evidențiat importanța consolidării dimensiunii internaționale a vieții culturale bucureștene prin promovarea programelor și instituțiilor, dezvoltarea parteneriatelor internaționale și integrarea ofertei culturale în strategia turistică a orașului. Au fost subliniate necesitatea adaptării programelor la nevoile publicului

internațional și ale comunităților străine din București, inclusiv prin utilizarea supratitrărilor și dezvoltarea posibilității de a produce spectacole în limba engleză.

9. Brandul cultural al Bucureștiului

Discuția a evidențiat existența unor resurse culturale importante, care nu sunt însă reunite într-o identitate și într-o strategie de promovare coerente. Participanții au subliniat că brandul cultural al orașului ar trebui să valorifice patrimoniul, educația, creația contemporană și diversitatea ofertei culturale, printr-o viziune comună și printr-o mai bună coordonare a comunicării la nivel municipal.

10. Programe culturale integrate și de tip „umbrelă”

Participanții au susținut dezvoltarea unor programe culturale majore care să reunească instituțiile și organizațiile în jurul unor obiective comune. Acestea ar putea facilita colaborarea interinstituțională, crește vizibilitatea ofertei culturale și contribui la consolidarea identității Bucureștiului. A fost evidențiată necesitatea coordonării unor asemenea inițiative la nivel municipal și a integrării lor într-o strategie de dezvoltare culturală pe termen lung.

11. Impactul culturii asupra calității vieții și accesul cetățenilor

Participanții au subliniat contribuția accesului la cultură la creșterea calității vieții și la dezvoltarea comunităților. A fost evidențiată necesitatea apropierii instituțiilor de cetățeni, a extinderii ofertei culturale în cartiere și a dezvoltării unor programe adaptate diverselor categorii de public. Educația culturală, accesibilitatea și distribuția teritorială mai echilibrată a activităților au fost identificate drept direcții importante de intervenție.

II. BLOCAJE PRINCIPALE IDENTIFICATE

1. Presiunea indicatorilor economici asupra misiunii culturale

Evaluarea activității instituțiilor publice de spectacol prin indicatori economici și numărul de bilete vândute poate limita recunoașterea contribuției acestora la educația culturală, dezvoltarea publicurilor și susținerea creației contemporane.

2. Lipsa unor mecanisme permanente de colaborare interinstituțională

Parteneriatele dintre instituțiile culturale și ceilalți actori relevanți sunt adesea punctuale și dependente de inițiative individuale, ceea ce limitează continuitatea și dezvoltarea unor programe comune.

3. Caracterul insuficient instituționalizat al colaborării cu sectorul independent

Colaborările dintre instituțiile publice și sectorul independent depind în mare măsură de disponibilitatea managementului și nu sunt întotdeauna susținute de proceduri și mecanisme stabile. Această situație îngreunează dezvoltarea unor parteneriate recurente și valorificarea complementarității dintre cele două sectoare.

4. Dialogul insuficient formalizat cu autoritatea publică

Deși participanții au remarcat îmbunătățirea dialogului cu structurile de specialitate ale administrației municipale, relația cu conducerea autorității publice necesită mecanisme formale și recurente de consultare și coordonare.

5. Lipsa predictibilității în finanțare și în politicile culturale

Necesitatea unei mai mari predictibilități administrative și financiare a fost evidențiată în legătură cu planificarea activității instituțiilor, dezvoltarea programelor pe termen lung și consolidarea parteneriatelor.

6. Insuficiența datelor privind publicurile și consumul cultural

Lipsa unor studii suficiente privind profilul spectatorilor și comportamentele de consum cultural limitează capacitatea instituțiilor de a fundamenta programe adaptate nevoilor publicurilor și de a evalua impactul intervențiilor culturale.

7. Distribuția teritorială inegală a infrastructurii culturale

Concentrarea teatrelor și a altor instituții de spectacol în zona centrală limitează accesul locuitorilor din cartiere la oferta culturală și evidențiază nevoia unei dezvoltări teritoriale mai echilibrate.

8. Coordonarea insuficientă a programelor și promovării culturale

Absența unei viziuni comune asupra programelor majore, a promovării internaționale și a identității culturale a orașului limitează vizibilitatea ofertei culturale și valorificarea potențialului instituțiilor.

9. Accesibilitatea limitată a ofertei pentru anumite categorii de public

Extinderea accesului la cultură presupune adaptarea programelor la nevoile unor categorii diverse de spectatori, inclusiv ale publicului internațional și ale comunităților din zonele mai puțin deservite cultural.

III. SOLUȚII ȘI DIRECȚII DE INTERVENȚIE PRIORITARE

1. Instituționalizarea dialogului dintre autoritatea publică și instituțiile culturale

Organizarea unor întâlniri periodice între Primarul General, structurile de specialitate ale municipalității și managerii instituțiilor culturale, pentru discutarea priorităților strategice, a problemelor operaționale și a direcțiilor de dezvoltare ale sectorului.

2. Crearea unor mecanisme permanente de cooperare interinstituțională

Dezvoltarea unor cadre de colaborare între instituțiile publice de spectacol, celelalte instituții culturale, universități, școli, autorități publice și organizații independente, care să faciliteze schimbul de resurse și expertiză și dezvoltarea unor programe comune.

3. Stabilirea unui cadru predictibil de finanțare și planificare

Consolidarea predictibilității administrative și financiare prin politici culturale coerente și mecanisme de planificare care să permită instituțiilor dezvoltarea programelor și parteneriatelor pe termen mediu și lung.

Înlocuirea echipamentelor tehnice uzate ale scenelor printr-un program de investiții, de exemplu cu finanțare nerambursabilă.

Crearea unor fonduri dedicate coproducțiilor internaționale și invitării creatorilor străini, pentru dezvoltarea parteneriatelor cu teatre și festivaluri europene, care necesită predictibilitate financiară și bugete multianuale.

4. Dezvoltarea unui cadru stabil de colaborare cu sectorul independent

Crearea unui cadru procedural transparent a instituțiilor, dedicat colaborării dintre teatrele publice și sectorul independent, care să includă obiective specifice pentru a susține rezidențe artistice și programe multianuale. În paralel, Dezvoltarea unor platforme de sprijin pentru noile generații de creatori teatrali, precum programele dedicate absolvenților.

Încurajarea coproducțiilor, găzduirilor și utilizării partajate a infrastructurii prin mecanisme și reguli clare de cooperare, care să asigure complementaritatea dintre sectorul public și cel independent.

5. Dezvoltarea programelor de educație culturală și a publicurilor

Consolidarea colaborării cu școlile și universitățile, dezvoltarea programelor educaționale și utilizarea cercetărilor privind consumul cultural pentru fundamentarea intervențiilor și adaptarea ofertei la nevoile publicurilor.

Cercetarea specifică a consumului cultural al adulților cu copii în sarcină și al publicului tânăr, pentru fundamentarea programelor dedicate acestor categorii și fundamentarea finanțărilor programelor și proiectelor culturale.

Corelarea finanțării noilor premiere cu evaluarea rezultatelor finanțărilor anterioare, pentru fundamentarea deciziilor de alocare a resurselor.

6. Cartografierea și dezvoltarea infrastructurii culturale la nivelul orașului

Identificarea nevoilor teritoriale și valorificarea spațiilor existente, în paralel cu dezvoltarea unor noi infrastructuri culturale, pentru a facilita accesul locuitorilor din cartiere la programele instituțiilor publice de spectacol.

7. Dezvoltarea programelor culturale integrate la nivel municipal

Crearea unor programe de tip „umbrelă”, care să reunească instituțiile culturale în jurul unor teme și obiective comune și să contribuie la creșterea vizibilității și a impactului cultural al Bucureștiului.

8. Consolidarea dimensiunii internaționale a instituțiilor de spectacol

Susținerea parteneriatelor internaționale, promovarea programelor culturale în rețele externe și adaptarea ofertei la publicul internațional prin măsuri precum supratitrarea spectacolelor și dezvoltarea producțiilor în limba engleză.

9. Dezvoltarea unei strategii coerente de promovare și identitate culturală

Corelarea programelor instituțiilor cu o strategie de promovare a Bucureștiului ca destinație culturală, prin valorificarea patrimoniului, a creației contemporane și a diversității ofertei culturale.

IV. RECOMANDĂRI PENTRU STRATEGIA CULTURALĂ 2027–2036

1. Recunoașterea misiunii publice a instituțiilor de spectacol

Definirea și susținerea rolului instituțiilor publice de spectacol prin politici culturale care să recunoască dimensiunile artistică, educativă și socială ale activității acestora, alături de obiectivele economice și administrative.

2. Consolidarea mecanismelor de guvernanță culturală

Instituirea unui cadru permanent de dialog și consultare între autoritatea publică și instituțiile culturale, care să faciliteze coordonarea priorităților, identificarea problemelor comune și monitorizarea implementării direcțiilor strategice.

3. Creșterea predictibilității administrative și financiare

Dezvoltarea unor mecanisme de planificare și finanțare care să permită instituțiilor culturale să își construiască programele și parteneriatele pe termen lung și să contribuie la stabilitatea ecosistemului cultural.

4. Consolidarea colaborării dintre instituțiile publice și sectorul independent

Crearea unui cadru de cooperare bazat pe complementaritate, schimb de resurse și dezvoltarea unor proiecte comune, inclusiv prin coproducții, găzduiri și utilizarea infrastructurii culturale.

5. Dezvoltarea publicurilor și integrarea educației culturale în politicile municipale

Susținerea programelor recurente de educație culturală, consolidarea relațiilor cu instituțiile de învățământ și fundamentarea intervențiilor pe date privind consumul cultural, profilul spectatorilor și nevoile comunităților.

Transformarea participării culturale într-un obicei format din copilărie, prin experiențe artistice recurente și mediere culturală adaptate vârstei.

Implicarea adolescenților în procese de co-creare și consultare directă, nu doar în calitate de spectatori sau vizitatori, ci de inițiatori și producători de evenimente culturale.

6. Dezvoltarea unei infrastructuri culturale accesibile și echilibrate teritorial

Integrarea dezvoltării infrastructurii culturale în politicile urbane ale Bucureștiului, prin valorificarea spațiilor existente, dezvoltarea unor noi spații și extinderea ofertei culturale către cartierele insuficient deservite.

Dezvoltarea unor măsuri concrete de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități prin parteneriate cu operatori independenți specializări și dezvoltarea de bune proactici pentru programe culturale adaptate.

7. Integrarea instituțiilor publice în programe culturale municipale comune

Dezvoltarea unor programe de tip „umbrelă", coordonate la nivelul orașului, care să stimuleze colaborarea între instituții, să valorifice diversitatea ofertei culturale și să contribuie la consolidarea identității culturale a Bucureștiului.

8. Internaționalizarea ofertei culturale și integrarea culturii în strategia turistică

Susținerea parteneriatelor internaționale, îmbunătățirea accesibilității programelor pentru publicul internațional și corelarea promovării culturale cu dezvoltarea Bucureștiului ca destinație culturală.

9. Consolidarea identității și a brandului cultural al Bucureștiului

Construirea unei viziuni comune de promovare a orașului, bazată pe patrimoniu, creație contemporană, diversitate culturală și contribuția instituțiilor publice și a sectorului independent la viața culturală a comunității.

10. Instituirea unor mecanisme de monitorizare și evaluare a impactului cultural

Dezvoltarea unor instrumente de evaluare care să depășească indicatorii strict economici și cantitativi și să reflecte contribuția instituțiilor la educația culturală, dezvoltarea publicurilor, accesibilitate, cooperare și calitatea vieții urbane.